

ĐÁM CHÁY CÓ THỂ BẮT ĐẦU TỪ MỘT ĐỐM LỬA

NGÔ LONG

Hàm ý của người viết bài này là muốn đề cập đến câu chuyện của người Nhật Bản. Gần đây, vào khoảng giữa tháng 3 năm 2007, Thủ tướng Nhật Bản Shinzo Abe công khai với báo chí nước này rằng, Tokyo sẽ không xin lỗi thêm một lần nào nữa về vấn đề nô lệ tình dục mà lính Nhật gây ra hồi Chiến tranh Thế giới thứ hai.

Cái lý mà Thủ tướng Nhật Bản giải thích cho ý kiến của ông là không có bằng chứng về sự ép buộc trực tiếp - chẳng hạn như bắt cóc - của quân đội Nhật Bản đối với những người phụ nữ đó. Tuy nhiên ông cho rằng, có những kẻ trung gian làm chuyện này.

Nhiều nhà sử học ghi nhận, có khoảng 200.000 phụ nữ, phần lớn là người Trung Quốc và Triều Tiên đã bị ép buộc làm nô lệ tình dục cho quân đội Nhật Bản. Câu chuyện này cũng được nhiều nhân chứng xác nhận, kể cả người Nhật. Chẳng hạn ông Yasuji Kaneko, 87 tuổi “vẫn nhớ như in tiếng thét của những phụ nữ bị ông hãm hiếp” thời đó. Còn bà Lee Yong - Soo, 78 tuổi, người Hàn Quốc, nhớ lại, bà bị lính Nhật kéo ra khỏi nhà và đưa bà đi làm nô lệ tình dục ở Đài Loan vào năm 1944, lúc đó bà 14 tuổi. Bà cho rằng, “Chính phủ Nhật Bản không thể trốn tránh trách nhiệm”, bà còn nói thêm “Tôi muốn họ xin lỗi và họ phải thừa nhận lịch sử”.

Vấn đề ở đây là tại sao Thủ tướng Shinzo Abe - một chính trị gia có uy tín trên chính trường Nhật Bản hiện nay và là người được đánh giá là vị thủ tướng muốn nuôi dưỡng không khí hòa dịu với các quốc gia láng giềng quan trọng - lại đưa ra ý kiến trên?

Chúng ta biết, năm 1993, Chánh văn phòng Nội các Nhật Bản khi đó là ông Yohei Kono đã tuyên bố xin lỗi các phụ nữ nước ngoài, những người buộc phải làm nô lệ tình dục cho quân đội Nhật Bản thời Chiến tranh Thế giới thứ hai. Lời xin lỗi này đã làm giảm nhiệt những phản ứng từ những “nô lệ tình dục” ở hai nước Trung Quốc và Hàn Quốc, làm dịu đi những phản đối từ Trung Quốc và Hàn Quốc. Tuy nhiên, người ta đòi lời xin lỗi phải được đọc trước Quốc hội Nhật Bản và phải được quốc hội nước này thông qua. Yêu cầu này cho

đến nay vẫn không được đáp ứng. Cho dù hai năm sau đó Nhật Bản đã lập quỹ bồi thường cho các nạn nhân song đó là quỹ phi chính phủ. Và điều này cũng không đáp ứng được yêu cầu của chị em bởi họ coi đây là cách thức để Chính phủ Nhật Bản trốn tránh trách nhiệm; Tại sao không là một quỹ chính phủ mà lại là quỹ phi chính phủ?

Điều lưu ý là ý kiến của ông Shinzo Abe đưa ra gắn với thời điểm có 3 sự kiện liên quan xuất hiện:

Thứ nhất, ý kiến đó được đưa ra chỉ sau vài giờ kể từ khi người Hàn Quốc tổ chức lễ kỷ niệm cuộc nổi dậy của họ năm 1919 nhằm chống lại ách xâm lược của Nhật Bản. Tại cuộc mít tinh này, Tổng thống Hàn Quốc Roh Moo Hyun đã yêu cầu Nhật Bản cần phải thừa nhận quá khứ thực dân của họ ở bán đảo này.

Thứ hai, quốc hội Mỹ đang tính đến việc thông qua một nghị quyết không có tính ràng buộc pháp lý đòi Chính phủ Nhật Bản phải chính thức thừa nhận và xin lỗi về hệ thống các nhà chứa mà họ lập ra hồi Chiến tranh Thế giới thứ hai.

Và thứ ba, hiện nay ở Nhật Bản đang nổi lên cuộc vận động của một số chính trị gia phái hữu đòi hỏi phải xem xét lại những lời xin lỗi trước đây, bởi theo họ, binh lính Nhật không có lỗi mà chỉ có những kẻ trung gian môi giới mại dâm mới có lỗi.

Phải chăng ý kiến của Shinzo Abe là câu trả lời gián tiếp với đồng minh Hoa Kỳ rằng đó là việc riêng của Nhật Bản và người Nhật Bản có quan điểm riêng về vấn đề này. Còn với Hàn Quốc, hàm ý của người đứng đầu Chính phủ Nhật Bản có lẽ cũng như vậy. Chỉ cần như thế là đủ cho dù sau đó ông Abe có nói lại! Và ý kiến của Thủ tướng Nhật Bản đã làm hài lòng phần nào các chính trị gia phái hữu - những người theo Chủ nghĩa Dân tộc và đã từng ủng hộ Đảng Dân chủ Tự do của Thủ tướng Abe.

Người ta lo ngại liệu phát biểu của Thủ tướng Shinzo Abe có là lý do cho những phản ứng từ Hàn Quốc và Trung Quốc? Và nếu sự phản ứng đó được hỗ trợ của những người theo Chủ nghĩa Dân tộc cực đoan ở cả ba quốc gia này thì hội chứng “nóng về kinh tế - lạnh về chính trị” trong quan hệ của Nhật Bản với Trung Quốc và Hàn Quốc có nguy cơ tái phát. Và nếu vậy thì những nỗ lực của Thủ tướng Shinzo Abe trong việc làm ấm lại các quan hệ của Nhật Bản với hai quốc gia láng giềng quan trọng này trở nên vô nghĩa. Điều này cũng hàm ý rằng, phát biểu của ông Shinzo Abe là “một đốm lửa” trong bối cảnh Chủ nghĩa Dân tộc cực đoan đang nổi lên thì khả năng “lan thành một đám cháy” là rất có thể.